

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA IŠVADA,
pateikta 2021 m. lapkričio 18 d.¹

Sujungtos bylos C-339/20 ir C-397/20

VD (C-339/20)
SR (C-397/20)

(*Cour de cassation* (Kasacinis teismas, Prancūzija) prašymai priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Prekyba vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ir manipuliavimas rinka – Direktyva 2003/6/EB – 12 straipsnio 2 dalies a ir d punktai – Reglamentas (ES) Nr. 596/2014 – 23 straipsnio 2 dalies g ir h punktai – Direktyva 2002/58/EB – 15 straipsnio 1 dalis – Kompetentingų institucijų įgaliojimai vykdyti priežiūrą ir atlikti tyrimą – Kompetentingų institucijų teisė reikalauti turimų telefoninių pokalbių ir duomenų, kuriais pasikeista, išsklotinių – Nacionalinės teisės aktai, kuriuose elektroninių ryšių operatoriai įpareigojami vykdyti laikiną, tačiau bendrą ryšio duomenų saugojimą“

1. Šiose bylose pateikti prašymai priimti prejudicinį sprendimą glaudžiai susiję su pateiktais bylose *SpaceNet* (C-793/19), *Telekom Deutschland* (C-794/19) ir *Commissioner of the Garda Síochána ir kt.* (C-140/20), dėl kurių šiandien taip pat teikiu savo išvadą².

2. Išvadoje bylose *SpaceNet* ir *Telekom Deutschland*, taip pat byloje *Commissioner of the Garda Síochána* nurodžiau priežastis, dėl kurių siūliau Teisingumo Teismui *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas, Vokietija) ir *Supreme Court* (Aukščiausiasis Teismas, Airija) atsakyti remiantis jurisprudencija dėl Direktyvos 2002/58/EB³, „apibendrinta“ Sprendime *La Quadrature du Net*⁴.

3. Iš tiesų abu *Cour de Cassation* (Kasacinis teismas, Prancūzija) prašymai priimti prejudicinį sprendimą tiesiogiai susiję ne su Direktyva 2002/58, o su Direktyva 2003/6/EB⁵ ir Reglamentu (ES) Nr. 596/2014⁶.

¹ Originalo kalba: ispanų.

² Toliau – atitinkamai išvada byloje *SpaceNet* ir *Telekom Deutschland* ir išvada byloje *Commissioner of the Garda Síochána*.

³ 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) (OL L 201, 2002, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 514).

⁴ 2020 m. spalio 6 d. Sprendimas *La Quadrature du Net ir kt.* (C-511/18, C-512/18 ir C-520/18, EU:C:2020:791); toliau – Sprendimas *La Quadrature du Net*.

⁵ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, ir manipuliavimo rinka (piktnaudžiavimo rinka) (OL L 96, 2003, p. 16; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 4 t., p. 367).

⁶ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl piktnaudžiavimo rinka (Piktnaudžiavimo rinka reglamentas) ir kuriuo panaikinama [Direktyva 2003/6] ir Komisijos direktyvos 2003/124/EB, 2003/125/EB ir 2004/72/EB (OL L 173, 2014, p. 1).

4. Vis dėlto šiose dviejose bylose iš esmės nagrinėjamas tas pats klausimas kaip ir kituose prašymuose priimti prejudicinį sprendimą, t. y. klausimas, ar valstybės narės gali nustatyti pareigą bendrai ir nediferencijuotai saugoti elektroninių ryšių srauto duomenis⁷.

5. Taigi, nors Direktyva 2003/6 ir Reglamentas Nr. 596/2014 (jais siekiama kovoti su prekyba vertybiniais popieriais, kuri gali būti laikoma piktnaudžiavimu rinka)⁸ nagrinėjamu atveju yra aktualūs, manau, kad šiomis aplinkybėmis taikytina Teisingumo Teismo jurisprudencija, apibendrinta Sprendime *La Quadrature du Net*.

I. Teisinis pagrindas

A. Sąjungos teisė

1. Direktyva 2002/58

6. 1 straipsnyje „Taikymo sritis ir tikslas“ nustatyta:

„1. Šioje direktyvoje numatytas valstybių narių nuostatų, užtikrinančių vienodo lygio pagrindinių teisių ir laisvių, ypač teisės į privatumą ir konfidencialumą, apsaugą, susijusių su asmens duomenų tvarkymu elektroninių ryšių sektoriuje, ir užtikrinančių laisvą tokių duomenų judėjimą ir laisvą elektroninių ryšių įrangos ir paslaugų judėjimą [Sąjungoje], suderinimas.

2. Šios direktyvos nuostatos smulkiau išaiškina ir papildo [1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995, p. 31; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 15 t., p. 355)] šio straipsnio pirmoje dalyje nurodytais tikslais. Be to, jos numato abonentų, kurie yra juridiniai asmenys, teisėtų interesų apsaugą.

3. Ši direktyva netaikoma veiklos rūšims, kurios neįeina į [SESV] taikymo sritį, tokioms, kurios nurodytos Europos Sąjungos steigimo [Europos Sąjungos] sutarties V ir VI antraštinėse dalyse, ir visais atvejais veiklos rūšims, susijusioms su visuomenės saugumu, gynyba, valstybės saugumu (įskaitant valstybės ekonominę gerovę, kai atitinkamos veiklos rūšys yra susijusios su valstybės saugumo klausimais) bei valstybės veiksmais baudžiamosios teisės srityje.“

7. 2 straipsnyje „Sąvokų apibrėžimai“ nurodyta:

„Jeigu toliau nepateikta kitaip, šioje direktyvoje vartojamos sąvokos yra apibrėžiamos taip, kaip apibrėžta Direktyvoje 95/46/EB ir 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (Pagrindų direktyva) [(OL L 108, 2002, p. 33; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 349)].

⁷ Atrodo, kad nagrinėjamu atveju vietos nustatymo duomenys neminimi, nors riba, skirianti šiuos duomenis nuo srauto duomenų, nėra visiškai aiški.

⁸ Piktnaudžiavimas rinka plačiąja prasme (taip terminą vartosiu šioje išvadoje) yra sąvoka, apimanti „neteisėtą elgesį finansų rinkose; šiame reglamente jai turėtų būti priskiriama prekyba vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija, neteisėtas viešai neatskleistos informacijos atskleidimas ir manipuliavimas rinka“ (Reglamento Nr. 596/2014 7 konstatuojamoji dalis).

Šioje direktyvoje:

<...>

- b) „srauto duomenys“ – tai duomenys, tvarkomi pranešimui perduoti elektroninių ryšių tinklu, taip pat sąskaitoms už tokį perdavimą pateikti;
- c) „vietos nustatymo duomenys“ – elektroninių ryšių tinkluose arba elektroninių ryšių paslaugų teikimo metu tvarkomi duomenys, nurodantys viešosios elektroninių ryšių paslaugos gavėjo [naudotojo] galinių įrenginių geografinę padėtį;

<...>“

8. 15 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Valstybės narės gali patvirtinti teises [teisėkūros] priemones, ribojančias šios direktyvos 5 ir 6 straipsniuose, 8 straipsnio 1, 2, 3 ir 4 dalyse ir 9 straipsnyje nustatytų teisių ir pareigų taikymą, jeigu toks ribojimas yra būtina, tinkama ir adekvati [proporcinga] demokratinės visuomenės priemonė, skirta apsaugoti nacionalin[į] saugum[ui] (t. y. valstybės saugum[ui]), gynyb[ai], visuomenės saugum[ui], taip užkardant, tiriant ir nustatant baudžiamąsias veikas ar neteisėtą elektroninių ryšių sistemos naudojimą [taip pat užtikrinti baudžiamųjų veikų ar neteisėto elektroninių ryšių naudojimo prevenciją, tyrimą, atskleidimą ir baudžiamąjį persekiojimą už juos], kaip nurodyta Direktyvos 95/46/EB 13 straipsnio 1 dalyje. Valstybės narės gali, *inter alia*, patvirtinti teises [teisėkūros] priemones, leidžiančias ribotą laikotarpį saugoti duomenis, remiantis šioje dalyje nustatytais motyvais. Visos šioje dalyje nurodytos priemonės turi atitikti bendruosius Bendrijos teisės principus, tarp jų ir nurodytus Europos Sąjungos Sutarties 6 straipsnio 1 ir 2 dalyse.“

2. *Direktyva 2003/6*

9. 11 straipsnyje įtvirtinta:

„Nepažeisdama teisminių institucijų kompetencijos, kiekviena valstybė narė paskiria vieną administracinę instituciją, kuri būtų kompetentinga užtikrinant, kad [būtų] taikomos pagal šią direktyvą priimtos nuostatos.

<...>“

10. 12 straipsnyje numatyta:

„1. Kompetentingai institucijai suteikiami visi priežiūros ir tyrimo įgaliojimai, kurie yra reikalingi jos funkcijoms vykdyti. <...>

2. Nepažeidžiant 6 straipsnio 7 dalies, šio straipsnio 1 dalyje minėti įgaliojimai vykdomi laikantis nacionalinių įstatymų ir apima teisę į bent jau šiuos dalykus:

- a) turėti galimybę gauti bet kokios formos dokumentą ar jo kopiją;

<...>

d) reikalauti įrašų apie esamų telefonų bei esamų duomenų srautus [turimų telefoninių pokalbių ir duomenų išklotinių];

<...>“

3. Reglamentas Nr. 596/2014

11. Reglamento konstatuojamosiose dalyse numatyta:

„(1) tikra finansinių paslaugų vidaus rinka būtina siekiant užtikrinti ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą Sąjungoje;

(2) siekiant sukurti integruotą, veiksmingą ir skaidrią finansų rinką, būtinas rinkos vientisumas. Sklandus vertybinių popierių rinkų veikimas ir visuomenės pasitikėjimas rinkomis yra būtinos ekonomikos augimo ir gerovės sąlygos. Piktnaudžiavimas rinka kenkia finansų rinkų vientisumui ir visuomenės pasitikėjimui vertybiniais popieriais ir išvestinėmis finansinėmis priemonėmis;

<...>

(62) kiekvienos valstybės narės kompetentingos institucijos veiksmingomis priemonėmis, įgaliojimais ir ištekliais užtikrinamas priežiūros veiksmingumas. Atitinkamai, šiame reglamente visų pirma numatyti būtinausi priežiūros ir tyrimo įgaliojimai, kuriuos reikėtų suteikti valstybių narių kompetentingoms institucijoms vadovaujantis nacionaline teise. Kai to reikalaujama pagal nacionalinės teisės aktus, tie įgaliojimai turėtų būti vykdomi pateikiant prašymą kompetentingoms teisminėms institucijoms. <...>

<...>

(65) sandorius vykdančių ir šių sandorių vykdymą registruojančių investicinių įmonių, kredito įstaigų ir finansų įstaigų telefoninių pokalbių įrašai ir duomenų išklotinės, taip pat telekomunikacijų operatorių turimos telefoninių pokalbių ir duomenų išklotinės yra svarbus ir dažnai vienintelis įrodymas siekiant nustatyti ir įrodyti prekybos vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ir manipuliavimo rinka atvejus. Iš telefoninių pokalbių ir duomenų išklotinių galima nustatyti už melagingos ar klaidinančios informacijos platinimą atsakingo asmens tapatybę arba tai, kad asmenys tam tikru metu susisiekė ir kad du ar daugiau asmenų palaiko ryšį. Todėl kompetentingos institucijos turėtų turėti galimybę reikalauti [iš] investicinės įmonės, kredito įstaigos arba finansų įstaigos turimų telefoninių pokalbių įrašų, elektroninių pranešimų ir duomenų srauto išklotinių pagal Direktyvą 2014/65/ES. Galimybė susipažinti su telefoninių pokalbių ir duomenų išklotinėmis būtina siekiant gauti įrodymus ir tirti įtarimus galima prekyba vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ar manipuliavimu rinka, taigi taip nustatyti piktnaudžiavimo rinka atvejus ir pritaikyti sankcijas. <...> Galimybė susipažinti su telekomunikacijų operatoriaus turimomis telefoninių pokalbių ir duomenų išklotinėmis neapima priegios prie telefoninių pokalbių balsu turinio;

(66) nors šiame reglamente nurodomi būtinausi įgaliojimai, kuriuos reikėtų suteikti kompetentingoms institucijoms, jie turi būti įgyvendinami laikantis išsamios nacionalinės teisės sistemos reikalavimų, užtikrinančių pagarbą žmogaus teisėms, įskaitant teisę į privatumą. Užtikrinamos, kad būtų galima įgyvendinti tuos įgaliojimus, kuriais gali būti

rimtai pažeidžiama teisė į privatų ir šeimos gyvenimą, susirašinėjimo slaptumą, valstybės narės turėtų nustatyti pakankamas ir veiksmingas nepiktnaudžiavimo garantijas, pavyzdžiui, prireikus, reikalavimą gauti atitinkamos valstybės narės teisminių institucijų išankstinį leidimą. Valstybės narės turėtų sudaryti galimybę kompetentingoms institucijoms šiuos invazinio pobūdžio įgaliojimus vykdyti tiek, kiek tai būtina tinkamam sunkių bylų tyrimui ir nėra lygiavertčių priemonių, kuriomis būtų galima pasiekti to paties rezultato;

<...>

(77) šiame reglamente paisoma pagrindinių teisių ir principų, pripažintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija). Taigi šis reglamentas turėtų būti aiškinamas ir taikomas atsižvelgiant į tas teises ir principus. <...>

<...>“

12. 1 straipsnyje „Dalykas“ nurodyta:

„Šiuo reglamentu nustatoma prekybai vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija, neteisėtam viešai neatskleistos informacijos atskleidimui ir manipuliavimui rinka (piktnaudžiavimui rinka), taip pat piktnaudžiavimo rinka prevencinėms priemonėms taikoma bendra reguliavimo sistema, siekiant užtikrinti Sąjungos finansų rinkų vientisumą, taip pat sustiprinti investuotojų apsaugą ir padidinti pasitikėjimą tomis rinkomis.“

13. 3 straipsnio „Terminų apibrėžtys“ 27 punkte numatyta, kad šiame reglamente „duomenų išsklotinės“ – tai „duomenų perdavimo išsklotinės, kaip apibrėžta <...> [Direktyvos 2002/58] 2 straipsnio antros pastraipos b punkte“.

14. 22 straipsnyje „Kompetentingos institucijos“ nustatyta:

„Nedarant poveikio teisminių institucijų kompetencijai, kiekviena valstybė narė šio reglamento tikslais skiria vieną administracinę kompetentingą instituciją. <...>“

15. 23 straipsnyje „Kompetentingų institucijų įgaliojimai“ įtvirtinta:

„<...>

2. Siekdamas vykdyti savo pareigas pagal šį reglamentą, kompetentingos institucijos pagal nacionalin[ės] teisės aktus turi bent šiuos priežiūros ir tyrimo įgaliojimus:

a) galimybę susipažinti su bet koku bet kokio pavidalo dokumentu ir kitais duomenimis ir gauti ar pasidaryti jų kopiją;

<...>

g) reikalauti investicinių įmonių, kredito institucijų ar finansų įstaigų turimų telefoninių pokalbių įrašų, elektroninių pranešimų ir duomenų išsklotinių;

h) reikalauti, jei leidžiama pagal nacionalinės teisės aktus, telekomunikacijų operatoriaus turimų duomenų išsklotinių, kai pagrįstai įtariama, kad pažeidimas padarytas, ir jei tokios išsklotinės gali būti svarbios atliekant 14 straipsnio a ir b punktų arba 15 straipsnio pažeidimo tyrimą;

<...>

3. Valstybės narės užtikrina, kad būtų įgyvendintos tinkamos priemonės ir [siekiant, kad] kompetentingos institucijos turėtų visus priežiūros ir tyrimo įgaliojimus, būtinus jų pareigoms vykdyti.

<...>

4. Asmuo, pagal šį reglamentą teikiantis informaciją kompetentingai institucijai, nelaikomas pažeidusiu kokius nors informacijos atskleidimo apribojimus, nustatytus sutartimi arba bet kokia įstatymų ir kitų teisės aktų nuostata, ir pranešančiajam asmeniui neužkraunama jokios su tokiu pranešimu susijusios atsakomybės.“

16. 28 straipsnyje „Duomenų apsauga“ numatyta:

„Asmens duomenų tvarkymui pagal šį reglamentą kompetentingos institucijos vykdo savo funkcijas, taikydamos šį reglamentą pagal nacionalin[ės] teisės aktus, įstatymus ir kitus teisės aktus, kuriais perkeliama Direktyvos 95/46/EB nuostatos. Tvarkydama asmens duomenis pagal šį reglamentą, [Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija] (EVPRI) laikosi [2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos] [r]eglamento (EB) Nr. 45/2001 [dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 26 t., p. 102)] nuostatų.

Asmens duomenys saugomi ne ilgiau nei penkerius metus.“

B. Nacionalinė teisė

1. Code monétaire et financier (Pinigų ir finansų kodeksas, toliau – CMF)

17. Klostantis faktinėms aplinkybėms galiojusios CMF redakcijos L.621-10 straipsnio pirmoje pastraipoje buvo nustatyta:

„Tyrėjai ir auditoriai tyrimo ar audito tikslais gali gauti visus dokumentus, neatsižvelgiant į naudojamą laikmeną. Tyrėjai taip pat gali gauti telekomunikacijų operatorių pagal *Code des postes et des communications électroniques* (Pašto ir elektroninių ryšių kodeksas; toliau – CPCE) L.34-1 straipsnį saugomus ir tvarkomus duomenis ir *Loi n.º 2004-575 du 21 juin 2004 pour la confiance dans l'économie numérique* (2004 m. birželio 21 d. Įstatymas Nr. 2004-575 dėl pasitikėjimo skaitmenine ekonomika; toliau – Įstatymas Nr. 2004-575) 6 straipsnio I dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų paslaugų teikėjų saugomus ir tvarkomus duomenis ir jų kopijas.“

18. Nagrinėjama atvejui taikomame L. 621-10-2 straipsnyje įtvirtinta:

„Siekdami atlikti piktnaudžiavimo rinka <...> tyrimą tyrėjai gali prašyti duomenų, kuriuos saugo ir tvarko telekomunikacijų operatoriai, laikydamiesi [CPCE] L. 34-1 straipsnyje numatytų sąlygų ir apribojimų, ir [Įstatymo Nr. 2004-575] 6 straipsnio I dalies 1 ir 2 punktuose nurodyti paslaugų teikėjai.

Šio straipsnio pirmoje pastraipoje minimi duomenys perduodami tik gavus išankstinį ryšio duomenų prašymų valdytojo leidimą.

<...>“

2. CPCE

19. Klostantis faktinėms aplinkybėms galiojusios CPCE versijos L. 34-1 straipsnyje buvo numatyta:

„<...>

II. Elektroninių ryšių operatoriai <...> sunaikina arba nuasmenina visus srauto duomenis, nepažeisdami III dalies <...> nuostatų.

<...>

III. Tam, kad būtų atskleistos ir iširtos nusikalstamos veikos ir vykdomas baudžiamasis persekiojimas dėl jų, <...> operacijų, kuriomis siekiama sunaikinti arba nuasmeninti tam tikrų kategorijų techninius duomenis, vykdymas gali būti atidėtas ne ilgiau kaip vieniems metams. <...>

<...>

VI. III, IV ir V dalyse nustatytais sąlygomis saugomi ir tvarkomi duomenys susiję tik su operatorių teikiamų paslaugų naudotojų tapatybės nustatymu, techninėmis operatorių užtikrinamų ryšių savybėmis ir galinių įrenginių vieta.

Jokiais atvejais duomenys negali būti susiję su atitinkamos korespondencijos, kuria keičiamasi, turiniu ar informacija, su kuria susipažįstama kokia nors forma naudojantis tokiais elektroniniais ryšiais.

<...>“

20. CPCE R. 10-13 straipsnyje buvo nurodyta:

„I. Pagal L. 34-1 straipsnio III dalį tam, kad būtų atskleistos ir iširtos nusikalstamos veikos ir vykdomas baudžiamasis persekiojimas dėl jų, elektroninių ryšių operatoriai saugo:

- a) informaciją, leidžiančią nustatyti naudotojo tapatybę;
- b) duomenis apie naudojamus galinius ryšių įrenginius;
- c) informaciją apie kiekvieno ryšio technines savybes, taip pat jo datą, laiką ir trukmę;
- d) duomenis apie prašytas arba naudotas papildomas paslaugas ir jų teikėjus;
- e) duomenis, leidžiančius nustatyti ryšių adresato (-ų) tapatybę.

II. Kai vykdoma telefonijos veikla, operatoriai išsaugo II dalyje nurodytus duomenis, taip pat duomenis, leidžiančius nustatyti ryšio kilmę ir vietą.

III. Šiame straipsnyje nurodyti duomenys saugomi vienus metus nuo jų įrašymo dienos.

<...>“

21. Prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas patikslina, kad tokie ryšio duomenys, generuojami ir tvarkomi perdavus pranešimą, yra susiję su šio pranešimo aplinkybėmis ir paslaugų naudotojais, išskyrus bet kokią informaciją apie pranešimų turinį.

II. Faktinės aplinkybės, bylos ir prejudiciniai klausimai

22. Faktinės aplinkybės, kuriomis grindžiami šie du prašymai priimti prejudicinį sprendimą, iš esmės sutampa.

23. 2014 m. gegužės 22 d. kaltinamuoju aktu buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl veikų, kvalifikuojamų kaip prekyba vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ir nusikalstamu būdu gauto turto slėpimas.

24. 2015 m. rugsėjo 23 ir 25 d. *Autorité des marchés financiers* (Finansų rinkų institucija, toliau – AMF) pateikė prokuratūrai perspėjimą kartu su savo atlikto tyrimo dokumentais, kuriuose pirmiausia pateikti su telefono linijų naudojimu susiję asmens duomenys.

25. Rinkdami duomenis apie tų telefono linijų naudojimą AMF darbuotojai rėmėsi CMF L. 621-10 straipsniu.

26. Pateikus perspėjimą, trimis papildomais kaltinamaisiais aktais (2015 m. rugsėjo 29 d. bei gruodžio 22 d. ir 2016 m. lapkričio 23 d.) ikiteisminis tyrimas buvo išplėstas siekiant į jį įtraukti tam tikrus vertybinius popierius ir su jais susijusias finansines priemones, nagrinėjant tas pačias nusikalstamas veikas ir veikas, kvalifikuojamas kaip bendrininkavimas, korupcija ir pinigų plovimas.

27. Dėl pareikštų kaltinimų dėl veikų, susijusių su prekyba tais vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija, taip pat pinigų plovimu, VD ir SR pateikė ieškinį dėl panaikinimo, prašydami panaikinti procesinius dokumentus, dėl, be kita ko, pažeistų Chartijos 7, 8, 11 ir 52 straipsnių ir Direktyvos 2002/58 15 straipsnio.

28. Jų reikalavimai buvo atmesti atitinkamai 2018 m. gruodžio 20 d. ir 2019 m. kovo 7 d. *Chambre de l'instruction de la cour d'appel de Paris, 2^e section* (Paryžiaus apeliacinio teismo Ikiteisminio tyrimo kolegijos 2-asis skyrius, Prancūzija) sprendimais; kaltinamieji tuos sprendimus apskundė *Cour de cassation* (Kasacinis teismas), o šis Teisingumo Teismui pateikė tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar <...> Direktyvos 2003/6 <...> 12 straipsnio 2 dalies a ir d punktai, kaip ir <...> Reglamento (ES) Nr. 596/2014 <...> 23 straipsnio 2 dalies g ir h punktai, aiškinami kartu su šio reglamento 65 konstatuojamąja dalimi, reiškia, jog, atsižvelgiant į tai, kad informacija, kuria buvo keičiamasi, yra slapta, ir į tai, kad asmenų, dėl kurių gali būti vykdomas tyrimas, ratas platus, nacionalinės teisės aktų leidėjui suteikiama galimybė elektroninių ryšių operatoriams nustatyti laikino, bet bendro ryšio duomenų saugojimo reikalavimą, kad direktyvos 11 straipsnyje ir reglamento 22 straipsnyje nurodyta administracinė institucija, atsiradus pagrindui įtarti, kad tam tikri asmenys prekiauja vertybiniais popieriais naudodamiesi viešai neatskleista

informacija arba manipuliuoja rinka, galėtų pareikalauti iš operatorių pateikti turimas duomenų išsklotines, jei yra pagrindo manyti, kad šie su tyrimo dalyku susiję duomenys gali būti svarbūs, siekiant įrodyti, kad padaryta nusikalstama veika, pirmiausia, kad būtų galima atsekti suinteresuotųjų asmenų užmegztus kontaktus prieš kylant įtarimams?

2. Ar Prancūzijos teisės aktai dėl ryšio duomenų saugojimo gali būti palikti laikinai galioti, kad būtų išvengta teisinio nesaugumo ir siekiant anksčiau surinktus ir saugotus duomenis panaudoti vienam iš šiuose teisės aktuose numatytų tikslų, jei remdamasis Teisingumo Teismo atsakymu *Cour de cassation* (Kasacinis teismas) nuspręs, jog šie teisės aktai neatitinka Sąjungos teisės?
3. Ar nacionalinis teismas gali laikinai palikti galioti teisės aktus, pagal kuriuos nepriklausomos administracinės institucijos, atsakingos už piktnaudžiavimo rinka tyrimus, darbuotojams leidžiama be išankstinės teismo ar kitos nepriklausomos administracinės institucijos kontrolės gauti ryšio duomenis?“

III. Procesas Teisingumo Teisme

29. Prašymai priimti prejudicinį sprendimą Teisingumo Teisme užregistruoti atitinkamai 2020 m. liepos 24 d. ir 2020 m. rugpjūčio 20 d.

30. Rašytines pastabas pateikė VD, SR, Ispanijos, Estijos, Prancūzijos, Airijos, Lenkijos ir Portugalijos vyriausybės, taip pat Europos Komisija.

31. 2021 m. rugsėjo 14 d. surengtame viešame teismo posėdyje dalyvavo VD, SR, Prancūzijos, Danijos, Estijos, Ispanijos bei Airijos vyriausybių ir Europos Komisijos atstovai, taip pat Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas.

IV. Analizė

A. Pirminės pastabos

32. Dėl šiose dviejose bylose aktualių nacionalinės teisės aktų buvo priimti tam tikri nacionalinių teismų sprendimai, kuriuos tikslinga paminėti.

1. 2017 m. liepos 21 d. *Conseil constitutionnel* (Konstitucinė Taryba, Prancūzija) sprendimas

33. Prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymėjo, kad CMF L. 621-10 straipsnio pirma pastraipa buvo pripažinta prieštaraujanti Konstitucijai 2017 m. liepos 21 d. *Conseil constitutionnel* (Konstitucinė Taryba) sprendimu⁹.

34. Vis dėlto pripažinimo, kad ta nuostata prieštarauja Konstitucijai, padarinių taikymą *Conseil constitutionnel* (Konstitucinė Taryba) atidėjo iki 2018 m. gruodžio 31 d.

⁹ *Conseil constitutionnel* (Konstitucinė Taryba) nustatė, kad AMF priegos prie ryšio duomenų procedūra neatitinka *Déclaration des droits de l'homme et du citoyen* (Žmogaus ir piliečio teisių deklaracija) 2 straipsnyje užtikrintos teisės į privatų gyvenimą.

35. Per tą laiką nacionalinis įstatymų leidėjas į CMF įtraukė L. 621-10-2 straipsnį; jame nustatyta tvarka, pagal kurią nepriklausoma administracinė institucija išduoda išankstinį leidimą, jei siekiama gauti prieigą prie ryšio duomenų.

36. Prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teigia, kad:

- atsižvelgiant į tai, jog pripažinimo, kad CMF L. 621-10 straipsnio pirma pastraipa (galiojusi tuo metu, kai klostėsi byloje *a quibus* nagrinėjamos faktinės aplinkybės) prieštarauja Konstitucijai, padarinių taikymas buvo atidėtas, negalima vertinti tos nuostatos negaliojimo¹⁰,
- vis dėlto, kadangi toje nuostatoje nebuvo numatyta, kad teismas arba nepriklausoma administracinė institucija turi vykdyti išankstinę prieigos prie ryšio duomenų kontrolę, ji „neatitinka Chartijos <...> 7, 8 ir 11 straipsniuose nustatytų reikalavimų, kaip juos aiškina [Teisingumo Teismas]“¹¹.

37. Šiomis aplinkybėmis *Cour de cassation* (Kasacinis teismas) galiausiai pažymi, kad „kyla vienintelis klausimas – ar galima atidėti dėl [CMF] L. 621-10 straipsnio neatitikties atsiradusius padarinius“¹².

38. Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia ne to, ar CMF L. 621-10 straipsnis atitinka Sąjungos teisę, o remdamasis tuo, kad jis neatitinka kelių Chartijos nuostatų, tik nori sužinoti, ar galima atidėti teisinius padarinius, atsirandančius dėl jo neatitikties Sąjungos teisei, kaip pagal nacionalinę teisę buvo atidėtas tos nuostatos pripažinimo prieštaraujančia Konstitucijai padarinių taikymas. Tai siekiama išsiaiškinti trečiuoju prejudiciniu klausimu.

2. 2021 m. balandžio 21 d. *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Prancūzija) sprendimas

39. Pateikus šiuos du prašymus priimti prejudicinį sprendimą, *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) 2021 m. balandžio 21 d. priėmė sprendimą¹³ byloje, kurią nagrinėjant buvo pateiktas kitas prašymas priimti prejudicinį sprendimą, dėl kurio priimtas Sprendimas *La Quadrature du Net*.

40. Savo sprendime *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) pripažino, kad CPCE L. 34-1 straipsnis netaikytinas, ir įpareigojo vyriausybę per šešis mėnesius panaikinti CPCE R. 10-13 straipsnį, nes abiejuose straipsniuose nenustatyti tinkami pareigos bendrai ir nediferencijuotai saugoti srauto ir vietos nustatymo duomenis tikslų apribojimais¹⁴.

¹⁰ Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje C-339/20 28 punktą ir sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje C-397/20 43 punktą.

¹¹ *Loc. ult. cit.*

¹² Atitinkamų sprendimų dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą 29 ir 44 punktai.

¹³ Sprendimas Nr. 393099 (ECLI:FR:CEASS:2021:393099.20210421). Logiška, kad šioje byloje negalima komentuoti to sprendimo turinio, susijusio su tam tikrų sprendimo dalių ar argumentų (konkrečiai kalbant, dėl prieigos prie duomenų, saugomų nacionalinio saugumo sumetimais, kai tokios prieigos siekiama kitais tikslais) atitiktimi Sąjungos teisei arba Sprendimo *La Quadrature du Net* aiškinimu. Per teismo posėdį Komisija nurodė, kad atlieka vertinimą, ar reikėtų imtis kokių nors veiksnių dėl to sprendimo, tačiau šiuo klausimu dar nėra nieko nusprendusi.

¹⁴ Teisingumo Teismo prašymu šalims buvo suteikta proga per teismo posėdį pareikšti nuomonę dėl šio sprendimo.

41. *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) nurodė, kad nagrinėjamu atveju ginčijamos nacionalinės teisės normos turėjo būti suderintos su Direktyva 2002/58. Jos manymu, iš Sprendime *La Quadrature du Net* pateikto Teisingumo Teismo atsakymo matyti, jog šios normos turėjo būti arba netaikomos (*écarter*) pagrindinėje byloje (kaip antai CPCE L. 34-1 straipsnis)¹⁵, arba panaikintos (kaip antai CPCE R. 10-13 straipsnis)¹⁶.

42. Atsakant į pirmąjį prejudicinį klausimą, pateiktą šiuose prašymuose priimti prejudicinį sprendimą, Sprendimo *La Quadrature du Net* reikšmė yra dar didesnė, nes jame, be kitų nuostatų, jau buvo aptartas CPCE R. 10-13 straipsnis¹⁷, kuris kartu su to paties CPCE L. 34-I straipsniu yra CMF L. 621-10 straipsnio taikymo pagrindas.

43. Primenu, kad norėdami surinkti duomenis apie naudojimąsi telefono linijomis, t. y. apie tai, kaip tomis linijomis naudojosi asmenys, įtariamai padarę nusikalstamas veikas, dėl kurių buvo atliekamas tyrimas dėl galimo piktnaudžiavimo rinka, administracinės institucijos darbuotojai rėmėsi būtent CMF L. 621-10 straipsniu.

3. Ar prašymai priimti prejudicinį sprendimą yra praradę dalyką?

44. Kaip nurodžiau, prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori žinoti, ar nagrinėjamos nacionalinės teisės normos atitinka Direktyvą 2003/6 ir Reglamentą Nr. 596/2014, nes ir šioje direktyvoje, ir šiame reglamente galima rasti konkretų pareigos saugoti duomenis pagrindą, kuris skiriasi nuo numatyto Direktyvoje 2002/58.

45. Jeigu taip yra, manau, kad prašymai priimti prejudicinį sprendimą neprarado savo dalyko, nepaisant poveikio, kurį minėti Prancūzijos teismų sprendimai gali turėti toms nacionalinės teisės normoms:

- pirma, negalima atmesti galimybės, kad pagal nacionalinę teisę CPCE R. 10-13 straipsnis gali turėti tam tikrą poveikį pagrindinėms byloms; tai turi nustatyti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas,
- antra, *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) vyriausybei skirtas nurodymas apima ne tik pareigą oficialiai panaikinti tą nuostatą, bet ir tam tikras gaires, kokias sąlygas turi atitikti teisės norma, priimta vietoj panaikintos nuostatos¹⁸.

46. Iš tiesų *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) ne tik įpareigojo vyriausybę per šešis mėnesius panaikinti CPCE R. 10-13 straipsnį, bet ir aiškiai nurodė jai „apriboti tikslus, kurių siekiama šiais straipsniais, ir pritaikyti su ryšio duomenų saugojimu susijusį teisinį reglamentavimą“¹⁹.

¹⁵ *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) sprendimo 58 punktas.

¹⁶ *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) sprendimo rezoliucinės dalies 2 straipsnis.

¹⁷ Sprendimo *La Quadrature du Net* 70 punkte nurodyta: „Dėl CPCE R. 10-13 straipsnio ir jame numatytos pareigos bendrai ir nediferencijuotai saugoti ryšių duomenis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas <...> pažymi, kad toks saugojimas leidžia teisminei institucijai susipažinti su asmens ryšių duomenimis prieš jį įtariant padarius nusikalstamą veiką, todėl toks saugojimas teikia analogų neturinčių naudą nusikalstamų veikų ištyrimui, nustatymui ir baudžiamajam persekiojimui už jas“.

¹⁸ Per teismo posėdį Prancūzijos vyriausybė pranešė apie priimtą *Loi n° 2021-998 du 30 juillet 2021 relative à la prévention d'actes de terrorisme et au renseignement* (2021 m. liepos 31 d. Įstatymas Nr. 2021/998 dėl teroro aktų prevencijos ir žvalgybos tarnybų; JORF, Nr. 176, 2021 m. liepos 31 d.). Jo 17 straipsniu iš dalies pakeistas CPCE L. 34-1 straipsnis. Vėlesniame dekrete, „atsižvelgiant į operatorių veiklą ir ryšių pobūdį, [turi būti nustatytos] duomenų, saugomų taikant iš dalies pakeistas CPCE L. 34 straipsnio IIb ir III dalis, kategorijos ir atitinkama informacija“.

¹⁹ *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) sprendimo 59 punktas. Visų pirma pagal šio sprendimo rezoliucinės dalies 1 straipsnį atliekant reikalaujamą pritaikymą turi būti „periodiškai peržiūrima, ar yra didelė, tikra, esama arba numatoma grėsmė nacionaliniam saugumui“.

47. Taigi Teisingumo Teismo sprendimas dėl bylos esmės gali būti naudingas prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, nes:

- Direktyvoje 2003/6 ir Reglamente Nr. 596/2014 tikriausiai gali būti nustatytas savarankiškas srauto duomenų saugojimo pagrindas – kitoks, nei numatytas Direktyvoje 2002/58,
- pagal Direktyvą 2003/6 ir Reglamentą Nr. 596/2014 gali būti taikomos specialios ir konkrečios sąlygos, susijusios su duomenų saugojimo tikslais.

B. Pirmasis prejudicinis klausimas

48. Pirmasis prejudicinis klausimas susijęs su Direktyvos 2003/6 12 straipsnio 2 dalies a ir d punktais ir Reglamento Nr. 596/2014 23 straipsnio 2 dalies g ir h punktais.

49. Šiose nuostatose kompetentingoms administracinėms institucijoms leidžiama reikalauti iš elektroninių ryšių įmonių (ir prireikus iš investicinių įmonių, kredito įstaigų ar finansų įstaigų) turimų telefoninių pokalbių ir duomenų išklotinių²⁰, jei yra pagrįstų įtarimų, kad buvo padaryta nusikalstama veika, susijusi su piktnaudžiavimu rinka, ir tokios išklotinės gali būti svarbios jos tyrimui.

50. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas remiasi prielaida, kad prieiga prie šių išklotinių reiškia, jog „nacionalinė[s] teisės aktų leidėjas] <...> elektroninių ryšių operatoriams nustat[ia] laikino, bet bendro ryšio duomenų saugojimo reikalavimą, kad <...> administracinė institucija <...> galėtų pareikalauti iš operatorių pateikti turimas duomenų išklotines, <...> pirmiausia, kad būtų galima atsekti suinteresuotųjų asmenų užmegztus kontaktus prieš kylant įtarimams“.

51. Taigi Teisingumo Teismo jurisprudencija, apibendrinta Sprendime *La Quadrature du Net*, visapusiškai taikoma pareigai bendrai ir nediferencijuotai saugoti ryšio duomenis tose srityse, kurios nesusijusios su nacionaliniu saugumu (kiek tai aktualu nagrinėjamu atveju – kovos su piktnaudžiavimu rinka srityje).

1. Ar Direktyvoje 2003/6 ir Reglamente Nr. 596/2014 įtvirtintas pareigos saugoti duomenis teisinis pagrindas yra savarankiškas?

52. Iš tiesų Sprendime *La Quadrature du Net* įtvirtinta jurisprudencija buvo suformuota dėl Direktyvos 2002/58, o teisės normos, kuriomis nagrinėjamu atveju remiasi *Cour de cassation* (Kasacinis teismas), įtvirtintos Direktyvoje 2003/6 ir Reglamente Nr. 596/2014.

53. Vis dėlto Direktyva 2002/58 – tai pamatinis teisės aktas, nes, kaip nurodyta jos pavadinime, ji susijusi su „asmens duomenų tvarkymu ir privatumo apsauga elektroninių ryšių sektoriuje“.

54. Ir Direktyvoje 2003/6 (jos dalykas – prekyba vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ir manipuliavimas rinka), ir Reglamente Nr. 596/2014 (skirtame piktnaudžiavimui rinka) yra nuostatų, kurios, kaip ir šių prašymų priimti prejudicinį sprendimą pirmajame klausime nurodytos nuostatos, susijusios su duomenų išklotinių tvarkymu.

²⁰ Pagal Reglamento Nr. 596/2004 3 straipsnį „duomenų išklotinės“ – tai Direktyvos 2002/58 2 straipsnio antros pastraipos b punkte nustatyto duomenų srauto, t. y. „duomen[ų], tvarkom[ų] pranešimui perduoti elektroninių ryšių tinklu, taip pat sąskaitoms už tokią perdavimą pateikti“, išklotinės.

55. Taigi tai yra teisės normos, kurios šiuo konkrečiu klausimu, susijusiu tik su jų paskirtimi ir tikslu, turi būti aiškinamos pagal Direktyvoje 2002/58 nustatytą tvarką.

56. Manau, kad iš Direktyvos 2003/6 12 straipsnio 2 dalies d punkto ir Reglamento Nr. 596/2014 23 straipsnio 2 dalies g ir h punktų matyti, jog:

- pirmoji iš tų nuostatų susijusi su teise „reikalauti įrašų apie <...> *esamų* duomenų srautus [*turimas* duomenų išsklotines]“²¹,
- Reglamento Nr. 596/2014 23 straipsnio 2 dalies g punkte reglamentuojami „investicinių įmonių, kredito institucijų ar finansų įstaigų *turim[i]* telefoninių pokalbių įraš[ai], elektronin[iai] pranešim[ai] ir duomenų išsklotin[ės]“²²,
- galiausiai to paties 23 straipsnio h punkte taip pat minimos „telekomunikacijų operatoriaus *turim[os]* duomenų išsklotin[ės] <...>“²³.

57. Laikausi nuomonės, kad nė vienoje iš šių nuostatų nesuteikiama konkrečių leidimų *saugoti* duomenis, kitokių nei numatyti Direktyvoje 2002/58. Jose tik leidžiama suteikti kompetentingoms institucijoms *prieigą* prie saugomų (*turimų*) duomenų pagal teisės aktus, kuriuose apskritai reglamentuojamas tokių asmens duomenų tvarkymas elektroninių ryšių sektoriuje, t. y. pagal Direktyvą 2002/58.

58. Reglamento Nr. 596/2014 28 straipsnis (beje, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas neprašo jo išaiškinti) taip pat negali būti taikomas kaip tariamas savarankiškas teisinis pagrindas siekiant nustatyti pareigą saugoti duomenis šioje srityje.

59. Tame straipsnyje, pavadintame „Duomenų apsauga“, reglamentuojant „asmens duomenų tvarkymą“ taip pat:

- patvirtinta kompetentingų institucijų teisė ir kartu pareiga vykdyti „savo funkcijas, taik[ant] ši reglamentą pagal nacionalin[ės] teisės aktus, įstatymus ir kitus teisės aktus, kuriais perkeliama Direktyvos 95/46/EB nuostatos“,
- neminima elektroninių ryšių įmonėms tenkanti pareiga saugoti duomenis²⁴, tik daroma nuoroda į Direktyvos 95/46²⁵ nuostatas, susijusias su duomenų apsauga.

60. Aplinkybė, kad reglamentuojant elektroninių ryšių operatoriams privalomą duomenų saugojimą nenurodyta Direktyva 2003/6 ir Reglamentas 596/2014, yra suprantama atsižvelgiant į tai, kad šie teisės aktai priimti panašiu momentu, kaip ir Direktyva 2002/58. Europos Sąjungos

²¹ Kursyvu išskirta mano.

²² Kursyvu išskirta mano.

²³ Kursyvu išskirta mano.

²⁴ Vis dėlto, nustatytas penkerių metų jų saugojimo laikotarpis.

²⁵ Direktyva panaikinta 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46 (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016, p. 1). Reikia priminti, kad Sprendimo *La Quadrature du Net* 210 punkte Teisingumo Teismas pripažino, jog, „<...> kaip ir Direktyvos 2002/58 15 straipsnio 1 dalies atveju, pagal Reglamento 2016/679 23 straipsnio 1 dalį valstybėms narėms suteiktai įgaliojimai galima naudotis tik laikantis proporcingumo reikalavimo, pagal kurį nuo asmens duomenų apsaugos nukrypti leidžiančios nuostatos ir jų apribojimai neturi viršyti to, kas griežtai būtina (kiek tai susiję su Direktyva 95/46, pagal analogiją žr. 2013 m. lapkričio 7 d. Sprendimo *IPi*, C-473/12, EU:C:2013:715, 39 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją)“.

teisės aktų leidėjas jau turėjo šią direktyvą kaip išsamų referencinį pagrindą, skirtą tos pareigos riboms (ir išimtims) apibrėžti, todėl siekiant kovoti su piktnaudžiavimu rinka nebereikėjo atskiros saugojimo tvarkos.

61. Taigi Teisingumo Teismo pateiktas Direktyvos 2002/58 aiškinimas natūraliai turėtų būti taikomas platesniu mastu – taip pat ir elektroninių ryšių operatorių turimų duomenų, t. y. duomenų, kuriais gali naudotis tyrimą atliekančios institucijos kovodamos su piktnaudžiavimu rinka, saugojimui.

62. Direktyvoje 2003/6 ir Reglamente Nr. 596/2014 nurodytos „turimos išsklotinės“ gali būti tik „*teisėtai* turimos išsklotinės“, t. y. išsklotinės, sudarytos pagal Direktyvą 2002/58. Sąjungos teisėje būtent ši direktyva yra teisės aktas, kuriame, „be kita ko, numatytas valstybių narių nuostatų, užtikrinančių vienodo lygio pagrindinių teisių ir laisvių, ypač teisės į privatų gyvenimą ir konfidencialumą, apsaugą, kiek tai susiję su asmens duomenų tvarkymu elektroninių ryšių sektoriuje, suderinimas“²⁶.

63. „Turimų išsklotinių“ *teisėtumas* gali būti pateisinamas tik tada, kai jų buvimas galiausiai atitinka Direktyvos 2002/58 reikalavimus.

64. Prancūzijos vyriausybė tokiam požiūriui nepritaria. Ji teigia, kad atsakydamas Teisingumo Teismas turi tik išaiškinti Direktyvą 2003/6 ir Reglamentą Nr. 596/2014. Abiejuose teisės aktuose valstybėms narėms netiesiogiai leidžiama nustatyti pareigą duomenis saugoti bendrai ir nediferencijuotai. Jeigu taip nebūtų, šių teisės aktų veiksmingumas labai sumažėtų.

65. Nepritariu Prancūzijos vyriausybės teiginiams; jei ir sutikčiau su jais, iš tiesų tokiam tariamam „netiesioginiam leidimui“ vis tiek būtų taikomos sąlygos, kurios pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją valstybėms narėms nustatytos tuo atveju, kai jos naudojasi galimybe įpareigoti duomenis saugoti bendrai ir nediferencijuotai pagal Direktyvą 2002/58.

66. Kitaip tariant, jeigu būtų pripažinta, kad Direktyva 2003/6 ir Reglamentas Nr. 596/2014 yra savarankiškas duomenų saugojimo pagrindas (*quod non*), tokiam saugojimui būtų taikomos tos pačios sąlygos kaip ir tuo atveju, jeigu jo pagrindas būtų bet kuri kita Sąjungos teisės nuostata.

67. Taip yra todėl, kad galiausiai šios sąlygos kyla iš Chartijoje užtikrinamų pagrindinių teisių apsaugos, o Direktyvoje 2003/6 ir Reglamente Nr. 596/2014 nurodyta, kad šių teisių turi būti paisoma. Būtent tomis teisėmis Teisingumo Teismas rėmėsi Sprendime *La Quadrature du Net*.

68. Pati Prancūzijos vyriausybė ir kitos į šį procesą įstojusios šalys negalėjo nesiremti tame sprendime įtvirtinta jurisprudencija. Jos (pvz., Portugalijos vyriausybė ar Komisija) nurodė, kad šioje jurisprudencijoje pateiktos taisyklės, kaip atsakyti į bylos prejudicinius klausimus, arba (pvz., visų pirma Airijos vyriausybė) aiškiai prašė peržiūrėti tą jurisprudenciją.

69. Taigi šiame procese daugiausia buvo ginčijamasi dėl to, ar Teisingumo Teismo jurisprudencija, susijusi su bendro ir nediferencijuoto srauto ir vietos nustatymo duomenų saugojimo elektroninių ryšių srityje teisėtumu, turėtų būti patvirtinta, ar peržiūrėta.

²⁶ Sprendimo *La Quadrature du Net* 91 punktas.

2. *Draudimas bendrai ir nediferencijuotai saugoti srauto duomenis ir teisėkūros priemonės, skirtos nacionaliniam saugumui užtikrinti arba kovoti su sunkiais nusikaltimais*

70. Kaip pažymėjau savo išvadoje byloje *Commissioner of the Garda Síochána* ir išvadoje byloje *SpaceNet* ir *Telekom Deutschland* (pateikiamos tą pačią dieną), manau, kad netikslinga peržiūrėti Teisingumo Teismo jurisprudenciją, susijusią su Direktyvos 2002/58 15 straipsnio 1 dalimi.

71. Šiomis aplinkybėmis laikausi nuomonės, kad informacija, būtina siekiant atsakyti prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikiamam teismui, tiesiogiai pateikta Teisingumo Teismo jurisprudencijoje, *apibendrinamoje* Sprendime *La Quadrature du Net*.

72. Taigi visų pirma turiu priminti tame sprendime įtvirtintą Teisingumo Teismo jurisprudenciją – ji sprendimo 168 punkte apibendrinta taip:

„Direktyvos 2002/58 15 straipsnio 1 dalis, siejama su Chartijos 7, 8, 11 straipsniais ir 52 straipsnio 1 dalimi, turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiamos teisėkūros priemonės, kuriomis, siekiant šio 15 straipsnio 1 dalyje numatytų tikslų, prevenciškai numatomas bendras ir nediferencijuotas srauto ir vietos nustatymo duomenų saugojimas. Vis dėlto pagal minėto 15 straipsnio 1 dalį, siejamą su Chartijos 7, 8, 11 straipsniais ir 52 straipsnio 1 dalimi, nedraudžiamos tokios teisėkūros priemonės:

- kuriomis, siekiant užtikrinti nacionalinį saugumą, leidžiama įpareigoti elektroninių ryšių paslaugų teikėjus bendrai ir nediferencijuojant saugoti srauto ir vietos nustatymo duomenis tais atvejais, kai atitinkama valstybė narė susiduria su didele grėsme nacionaliniam saugumui, kuri yra tikra, esama arba numatoma, o sprendimui, kuriame nustatytas toks įpareigojimas, gali būti taikoma veiksminga teismo arba nepriklausomos administracinės institucijos, kurios sprendimas turi privalomąją galią, kontrolė, siekiant patikrinti, ar egzistuoja viena iš tokių situacijų, taip pat ar laikomasi sąlygų ir garantijų, kurios turi būti numatytos; toks įpareigojimas gali būti nustatytas tik laikotarpiui, neviršijančiam to, kas griežtai būtina, bet jeigu grėsmė išlieka, galimam pratęsti;
- kuriomis, siekiant užtikrinti nacionalinį saugumą, kovoti su sunkiomis nusikalstamomis veikomis ir užkirsti kelią didelei grėsmei visuomenės saugumui, numatomas tikslinis srauto ir vietos nustatymo duomenų saugojimas, kuris, remiantis objektyviais ir nediskriminaciniais veiksniais, atsižvelgiant į duomenų subjektų kategorijas arba geografinius kriterijus, būtų apribotas laikotarpiui, neviršijančiam to, kas griežtai būtina, tačiau kurį galima pratęsti;
- kuriomis, siekiant užtikrinti nacionalinį saugumą, kovoti su sunkiomis nusikalstamomis veikomis ir užkirsti kelią didelei grėsmei visuomenės saugumui, numatomas bendras ir nediferencijuotas ryšio šaltinio IP adresų saugojimas laikotarpiui, neviršijančiu to, kas griežtai būtina;
- kuriomis, siekiant užtikrinti nacionalinį saugumą, kovoti su nusikalstamumu ir užtikrinti visuomenės saugumą, numatomas bendras ir nediferencijuotas duomenų, susijusių su elektroninių ryšių priemonių naudotojų civiline tapatybe, saugojimas ir
- kuriomis, siekiant kovoti su sunkiomis nusikalstamomis veikomis ir *a fortiori* užtikrinti nacionalinį saugumą, leidžiama kompetentingos institucijos, kuriai taikoma veiksminga teisminė kontrolė, sprendimu įpareigoti elektroninių ryšių paslaugų teikėjus apibrėžtu

laikotarpiu užtikrinti operatyvų srauto ir vietos nustatymo duomenų, kuriuos turi šie paslaugų teikėjai, saugojimą,

kai tokios priemonės aiškiais ir tiksliais taisyklėmis užtikrina, kad saugant nagrinėjamus duomenis būtų laikomasi su tokiu saugojimu susijusių materialinių ir procesinių sąlygų ir atitinkami asmenys turėtų veiksmingas garantijas nuo piktnaudžiavimo rizikos.“

73. Teisingumo Teismo jurisprudencijos, susijusios su Direktyva 2002/58, esmė yra tokia: elektroninių ryšių priemonių naudotojai turi teisę tikėtis, kad jų pranešimai ir su jais susiję duomenys iš esmės išliks anonimiški ir negalės būti registruojami, nebent jie tam duotų sutikimą²⁷.

74. Direktyvos 2002/58 15 straipsnio 1 dalyje leidžiama taikyti pareigos užtikrinti konfidencialumą išimtis. Sprendime *La Quadrature du Net* plačiau nagrinėjama, kaip šias išimtis suderinti su pagrindinėmis teisėmis, kurių įgyvendinimui gali būti daromas poveikis²⁸.

75. Teisingumo Teismas teigia, kad bendrą ir nediferencijuotą srauto duomenų saugojimą galima pateisinti tik nacionalinio saugumo užtikrinimo tikslu, kurio svarba „viršija kitų Direktyvos 2002/58 15 straipsnio 1 dalyje nurodytų tikslų <...> svarbą“²⁹.

76. Tokiu atveju (kai užtikrinamas nacionalinis saugumas) Teisingumo Teismas pripažino, kad pagal šią nuostatą, siejamą su Chartijos 7, 8, 11 straipsniais ir 52 straipsnio 1 dalimi, „iš esmės nedraudžiama tokia *teisėkūros priemonė, pagal kurią kompetentingoms institucijoms leidžiama įpareigoti* elektroninių ryšių paslaugų teikėjus *saugoti* srauto ir vietos nustatymo duomenis, susijusius su visais elektroninio ryšio priemonių naudotojais, *ribotą laikotarpį*, jeigu yra pakankamai konkrečių aplinkybių, leidžiančių manyti, kad atitinkamos valstybės nacionaliniam saugumui kyla didelė grėsmė <...>, kuri yra tikra, esama ar numatoma.“³⁰

77. Visų pirma Teisingumo Teismas pripažino, kad „tikslas užtikrinti nacionalinį saugumą“ „apima veiklos, galinčios rimtai destabilizuoti pagrindines valstybės konstitucines, politines, ekonomines ar socialines struktūras ir visų pirma keliančios tiesioginį pavojų pačiai visuomenei, gyventojams ar valstybei, <...> prevenciją ir baudžiamąjį persekiojimą už ją“³¹.

78. Vis dėlto Sprendimo *La Quadrature du Net* prasmės nebūtų paisoma, jeigu jo nuostatos dėl nacionalinio saugumo būtų taikomos nusikalstamoms veikoms (įskaitant sunkias), kuriomis pažeidžiamas ne nacionalinis saugumas, o visuomenės saugumas ar kiti teisės saugomi interesai.

²⁷ Sprendimo *La Quadrature du Net* 109 punktas.

²⁸ Ten pat, 111–133 punktai.

²⁹ Ten pat, 136 punktas.

³⁰ Ten pat, 137 punktas (kursyvu išskirta mano). Teisingumo Teismas pridūrė, kad taip yra „[net jeigu] tokia priemonė nediferencijuotai taikoma visiems elektroninių ryšių priemonių naudotojams, kurie iš pirmo žvilgsnio neatrodo esantys susiję <...> su grėsme šios valstybės narės nacionaliniam saugumui“; tuomet reikia „konstatuoti, kad tokios grėsmės buvimas savaime gali būti tokios sąsajos įrodymas“ (*loc. ult. cit.*).

³¹ Sprendimo *La Quadrature du Net* 135 punktas. Žinoma, kaip pažymėjau išvados bylose *SpaceNet* ir *Telekom Deutschland* 39 punkte, dėl tokių nuostatų taikoma tvarka yra griežtesnė, nei įtvirtinta Europos Žmogaus Teisių Teismo (EŽTT) jurisprudencijoje, susijusioje su Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvencijos 8 straipsniu. Tai neabejotinai pripažįstama Chartijos 52 straipsnio 3 dalyje *in fine*. Nors, kaip nurodžiau šios išvados 40 punkte, EŽTT jurisprudencija, įtvirtinta 2021 m. gegužės 25 d. sprendimuose *Big Brother Watch ir kiti prieš Jungtinę Karalystę* (CE:ECHR:2021:0525JUD005817013) ir *Centrum för Rättvisa prieš Švediją* (CE:ECHR:2021:0525JUD003525208), taip pat 2015 m. gruodžio 4 d. Sprendime *Zakharov prieš Rusiją* (CE:ECHR:2015:1204JUD004714306), yra susijusi su aplinkybėmis, kurios nepanašios į nagrinėjamas šiuose prašymuose priimti prejudicinį sprendimą. Galiausiai sprendimas turi būti priimtas taikant nacionalinės teisės aktus, laikomus atitinkančiais *išsamų* Teisingumo Teismo išaiškintoje Direktyvoje 2002/58 nustatytą reguliavimą.

79. Dėl to Teisingumo Teismas nacionalines teisėkūros priemones, kuriose numatyta bendrai ir nediferencijuotai prevenciniais tikslais saugoti srauto ir vietos nustatymo duomenis, siekiant užtikrinti nacionalinį saugumą (Sprendimo *La Quadrature du Net* 134–139 punktai), kruopščiai atskyrė nuo priemonių, taikomų kovos su nusikalstamumu ir visuomenės saugumo užtikrinimo srityje (to sprendimo 140–151 punktai). Abiejų rūšių priemonių taikymo sritis negali sutapti, antraip toks atskyrimas netektų bet kokios prasmės.

80. Kartoju, srauto ir vietos nustatymo duomenų saugojimo priemonės, skirtos kovai su sunkiais nusikaltimais, nurodytos Sprendimo *La Quadrature du Net* 140–151 punktuose. Šias priemones tuo pačiu tikslu reikėtų papildyti priemonėmis, pagal kurias galima prevenciniais tikslais saugoti IP adresus ir duomenis, susijusius su asmens civiline tapatybe (to sprendimo 152–159 punktai), taip pat „operatyviai saugoti“ srauto ir vietos nustatymo duomenis (minėto sprendimo 160–166 punktai).

81. Piktnaudžiavimas rinka neabejotinai yra baustinas, nes kenkia „finansų rinkų vientisumui ir visuomenės pasitikėjimui vertybiniais popieriais ir išvestinėmis finansinėmis priemonėmis“. Atsižvelgiant į konkretų atvejį, ši piktnaudžiavimą taip pat galima laikyti baustina veika, o sudėtingiausiais atvejais – sunkia nusikalstama veika³².

82. Taigi Reglamento (ES) 2016/794³³ I priede, kuriame daroma nuoroda į valstybių narių kompetentingų institucijų tarpusavio bendradarbiavimą vykdant sunkių nusikaltimų, darančių poveikį dviem ar daugiau valstybių narių, ir kitų Sąjungos politikos bendrus interesus pažeidžiančių nusikaltimų prevenciją ir kovojant su jais, pateikta tokių nusikaltimų sąvoka apima, be kitų baustinių veikų, „prekyb[ą] vertybiniais popieriais pasinaudojant viešai neatskleista informacija ir manipuliavim[ą] finansų rinka“.

83. Vis dėlto tokios veikos nusikalstamas pobūdis, net jei veika sunki, yra toks pat kaip ir daugelio kitų nusikalstamų veikų, darančių poveikį svarbiems viešiesiems interesams ir Sąjungos politikai. Reglamento (ES) 2016/794 I priede, be kitų sunkių nusikaltimų pavyzdžių, išvardytos tokios nusikalstamos veikos: neteisėta prekyba narkotikais, pinigų plovimo veikla, neteisėtas imigrantų gabenimas, prekyba žmonėmis, žmonių grobimas, neteisėtas laisvės atėmimas ir įkaitų ėmimas, nusikaltimai Sąjungos finansiniams interesams, klastojimas ir gaminių piratavimas, elektroniniai nusikaltimai, korupcija ir nusikaltimai aplinkai, įskaitant taršą iš laivų.

84. Viešieji interesai, saugomi kriminalizavus kai kurias iš šių veikų, gali būti tokie pat svarbūs, kaip kovojant su piktnaudžiavimu rinka ginami interesai, arba net svarbesni už juos. Vis dėlto tai nereiškia, kad tokios veikos kelia grėsmę nacionaliniam saugumui, kaip tai suprantama pagal Sprendimą *La Quadrature du Net*³⁴.

85. Kaip per teismo posėdį teigė Komisija, Direktyvos 2003/6 ir Reglamento Nr. 596/2014 tikslai yra sukurti vidaus rinką (konkrečiai kalbant, finansų rinkų sektoriuje), o ne užtikrinti nacionalinį saugumą³⁵.

³² 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/57/ES dėl baudžiamųjų sankcijų už manipuliavimą rinka (Manipuliavimo rinka direktyva) (OL L 173, 2014, p. 179).

³³ 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europol), kuriuo pakeičiami ir panaikinami Tarybos sprendimai 2009/371/TVR, 2009/934/TVR, 2009/935/TVR, 2009/936/TVR ir 2009/968/TVR (OL L 135, 2016, p. 53).

³⁴ Nagrinėdamas galimybę nustatyti nusikalstamų veikų *tertium genus* – tarpinį elementą tarp nacionalinio saugumo ir sunkių nusikaltimų, remiuosi savo išvados byloje *Commissioner of the Garda Síochána* 51 ir 52 punktais.

³⁵ VD gynyba pateikė kritiškesnę poziciją: dėstydamas žodinius argumentus ji priminė, kad totalitarinėse politinėse sistemose nacionalinis saugumas siejamas su daugeliu nusikalstamų veikų kategorijų, visur įžvelgiant grėsmes valstybės saugumui.

86. Išplėtus sąvoką „grėsmė nacionaliniam saugumui“ taip, kad ji apimtų su piktnaudžiavimu rinka susijusias nusikalstamas veikas, būtų galima į ją įtraukti daugelį kitų nusikalstamų veikų, įvykdytų pažeidžiant ne mažiau svarbius viešuosius interesus, kurias baudžiamajam teismui būtų sunku pripažinti patenkančiomis į tą sąvoką, suprantamą daug siauriau. Jeigu Teisingumo Teismas pritartų sąvokos išplėtimui, Sprendime *La Quadrature du Net* kruopščiai užtikrinta pusiausvyra būtų neveiksminga.

87. Galiausiai Direktyvos 2003/6 12 straipsnio 2 dalies d punkte ir Reglamento Nr. 596/2014 23 straipsnio 2 dalies g ir h punktuose nurodyti „turimi“ įrašai ir (arba) išsklotinės gali būti tik tokie, kuriuos Direktyvoje 2002/58 leidžiama saugoti siekiant kovoti su sunkiais nusikaltimais ir užtikrinti visuomenės saugumą, kaip išaiškino Teisingumo Teismas. Jokiais atvejais jų negalima prilyginti duomenims, kurie prevenciniais tikslais bendrai ir nediferencijuotai saugomi siekiant ginti nacionalinį saugumą.

C. Antrasis prejudicinis klausimas

88. Antruoju prejudiciniu klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori sužinoti, ar tuo atveju, jei Prancūzijos teisės aktai dėl ryšio duomenų saugojimo neatitiktų Sąjungos teisės, juos būtų galima palikti laikinai galioti.

89. Turint omenyje prašymų priimti prejudicinį sprendimą pateikimo dieną, teismas *a quo* negalėjo atsižvelgti į tai, kad į jo klausimus atsakyta 2020 m. spalio 6 d. Sprendime *La Quadrature du Net* (visų pirma jo 213–228 punktuose); šiuo klausimu tame sprendime buvo laikomasi įprastos jurisprudencijos.

90. Teisingumo Teismas pažymėjo, kad, nustačius Direktyvos 2002/58 15 straipsnio 1 dalies, siejamos su Chartijos 7, 8, 11 straipsniais ir 52 straipsnio 1 dalimi, pažeidimą, „prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas negali taikyti savo nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurią jis, remdamasis nacionaline teise, gali apriboti neteisėtai pripažintų pagrindinėje byloje nagrinėjamų nacionalin[ės] teisės aktų poveikį laiko atžvilgiu“³⁶.

91. Taip yra dėl to, kad „tik Teisingumo Teismas išimties tvarka ir dėl imperatyvių teisinio saugumo pagrindų gali laikinai sustabdyti Sąjungos teisės normos naikinamąjį poveikį jai prieštaraujančios nacionalinės teisės normos atžvilgiu“³⁷. „Teisingumo Teismo pateikto šios teisės išaiškinimo veikimo laiko atžvilgiu ribojimas gali būti nustatytas tik pačiame sprendime, kuriame pateikiamas prašytas išaiškinimas“³⁸, o 2014 m. balandžio 8 d. Sprendime *Digital Rights Ireland ir kt.*³⁹ tokio ribojimo nenustatyta.

92. Vadinasi, jei Teisingumo Teismas nepripažino, kad tikslinga apriboti Direktyvos 2002/58 aiškinimo poveikį laiko atžvilgiu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas negali nuspręsti, kad nacionalinės teisės aktų, neatitinkančių Sąjungos teisės nuostatų, kurios, kaip Direktyvos 2003/6 ir Reglamento Nr. 596/2014 atveju, turi būti aiškinamos atsižvelgiant į Direktyvą 2002/58, galiojimas pratęsiamas.

³⁶ Sprendimo *La Quadrature du Net* 220 punktas.

³⁷ Ten pat, 216 punktas.

³⁸ *Loc. ult. cit.*

³⁹ Bylos C-293/12 ir C-594/12 (EU:C:2014:238).

D. Trečiasis prejudicinis klausimas

93. Kaip ir antruoju klausimu, trečiuoju prejudiciniu klausimu *Cour de Cassation* (Kasacinis teismas) siekia išsiaiškinti, ar nacionalinis teismas gali laikinai palikti galioti teisės aktus, „pagal kuriuos nepriklausomos administracinės institucijos, atsakingos už piktnaudžiavimo rinka tyrimus, darbuotojams leidžiama be išankstinės teismo ar kitos nepriklausomos administracinės institucijos kontrolės gauti ryšio duomenis“.

94. Prielaida pateikti šį klausimą vėl yra ta, kad tokie teisės aktai savaime neatitinka Sąjungos teisės⁴⁰. Tai nurodo pats prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas: nors AMF yra nepriklausoma administracinė institucija, „jos tyrėjams suteikti įgaliojimai be išankstinės teismo ar kitos nepriklausomos institucijos kontrolės gauti ryšio duomenis neatitinka Chartijos <...> 7, 8 ir 11 straipsniuose nustatytų reikalavimų <...>, kaip juos išaiškino Teisingumo Teismas“⁴¹.

95. Tokia pati išvada padaryta 2021 m. kovo 2 d. Teisingumo Teismo sprendimu *Prokuratuur (Prieigos prie elektroninių ryšių duomenų sąlygos)*⁴²; jo 51 ir paskesniuose punktuose pažymėta, kad prieš suteikiant kompetentingoms nacionalinėms institucijoms prieigą prie saugomų duomenų išankstinę kontrolę turi atlikti arba teismas, arba nepriklausoma administracinė institucija, turinti „trečiojo asmens“ statusą institucijos, prašančios suteikti prieigą prie duomenų, atžvilgiu.

96. Šiomis aplinkybėmis atsakymas į trečiąjį prejudicinį klausimą turi būti toks pat kaip į antrąjį klausimą.

V. Išvada

97. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui pateikti *Cour de cassation* (Kasacinis teismas, Prancūzija) tokį atsakymą:

1. 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/6/EB dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, ir manipuliavimo rinka (piktnaudžiavimo rinka) 12 straipsnio 2 dalies a ir d punktai ir 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 596/2014 dėl piktnaudžiavimo rinka (Piktnaudžiavimo rinka reglamentas) ir kuriuo panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/6/EB ir Komisijos direktyvos 2003/124/EB, 2003/125/EB ir 2004/72/EB, 23 straipsnio 2 dalies g ir h punktai turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiami nacionalinės teisės aktai, kuriuose elektroninių telekomunikacijų įmonės įpareigojamos bendrai ir nediferencijuotai saugoti srauto duomenis atliekant sandorių, susijusių su prekyba vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija, arba manipuliavimo ir piktnaudžiavimo rinka tyrimą.

⁴⁰ Kaip minėjau, *Conseil Constitutionel* (Konstitucinė Taryba) panaikino CMF L. 621-10 straipsnį. Keliose 2021 m. balandžio 21 d. *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) sprendimo vietose pripažįstama, kad prieš suteikiant prieigą prie duomenų kontrolę turi atlikti teismas arba nepriklausoma institucija, kurios sprendimai turi privalomąją galią.

⁴¹ Atitinkamų sprendimų dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą 28 ir 43 punktai. Nurodyta jurisprudencija įtvirtinta 2016 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Tele2 Sverige ir Watson ir kt.* (C-203/15 ir C-698/15, EU:C:2016:970) 120 punkte.

⁴² Byla C-746/18, EU:C:2021:152.

2. Nacionalinis teismas negali riboti laiko atžvilgiu nacionalinės teisės aktų, kuriuose elektroninių ryšių paslaugų teikėjai įpareigojami vykdyti bendrą ir nediferencijuotą srauto duomenų saugojimą, neatitinkantį 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) 15 straipsnio 1 dalies, siejamos su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 7, 8, 11 straipsniais ir 52 straipsnio 1 dalimi, ir pagal kuriuos administracinė institucija, atsakinga už piktnaudžiavimo rinka tyrimus, gali be išankstinės teismo ar kitos nepriklausomos administracinės institucijos kontrolės gauti ryšio duomenis, neatitiktis Sąjungos teisei padarinių.